

TERMIJNEN BIJ EIGENRISICODRAGEN

Werkgevers die eigenrisicodrager willen worden voor de Ziektewet en/of de WGA hebben met een aantal termijnen te maken. Zo moet een aanvraag tijdig worden ingediend, voor de WGA zal een garantieverklaring tijdig geleverd moeten worden en voor de Ziektewet een zogeheten artsverklaring. Soms moet een werkgever gedurende een bepaalde termijn publiek verzekerd zijn geweest voordat hij eigenrisicodrager wordt en voor startende werkgevers geldt weer een afwijkende termijn. Verder zullen werkgevers ook nog rekening moeten houden met een bepaalde termijn die een ondernemingsraad nodig heeft om advies uit te brengen en krijgen ze een hersteltermijn als een aanvraag voor eigenrisicodragerschap incompleet is. Kortom, tijd om eens bij de termijnen stil te staan.

Voordat een ondernemer een besluit neemt over eigenrisicodragerschap zal hij de ondernemingsraad (OR) of personeelsvertegenwoordiging in de gelegenheid moeten stellen om er een advies over uit te brengen. Een voorgenomen besluit zal een ondernemer schriftelijk aan de OR moeten voorleggen. Op welk moment dat precies moet gebeuren geeft de Wet op de ondernemingsraden (WOR) niet aan. De werkgever zal samen met de OR het gewenste tijdstip van de adviesaanvraag moeten bepalen, rekening houdend met de tijd die de OR denkt nodig te hebben. Daarbij is het van belang om rekening te houden met tijd die bijvoorbeeld nodig is om de materie te begrijpen en tijd die nodig is om externe deskundigen te raadplegen.

De adviesaanvraag is niet vrijblijvend; de ondernemer is verplicht de OR in de gelegenheid te stellen aan hem advies uit te brengen. Laat hij dit na, dan kan de OR uiteindelijk de kantonrechter verzoeken om te bepalen dat deze verplichting alsnog wordt nageleefd. Ook kan de OR tegen het besluit van de ondernemer in beroep gaan bij de Ondernemingskamer. Kortom, het is zinvol de OR tijdig in het traject richting eigenrisicodragerschap te betrekken.

Aanvraag- en opzegtermijn

Eigenrisicodragerschap kan ingaan per 1 januari of 1 juli van enig jaar. Een werkgever vraagt eigenrisicodragerschap aan bij de belastingdienst te Heerlen met het formulier 'Aanvraag of beëindiging Loonheffingen Eigenrisicodragerschap voor de WGA (of ZW)'. De aanvraag moet dertien weken voor de ingang van het eigenrisicodragen, door de belastingdienst zijn ontvangen (Wfsv art. 40 lid 9). Een aanvraag voor eigenrisicodragerschap WGA moet vergezeld zijn van een garantie van een bank of verzekeraar, tenzij men overheidswerkgever is (Wfsv art. 40 lid 2). De belastingdienst heeft een modelgarantieverklaring op haar site geplaatst. Met de garantie belooft de bank of verzekeraar dat hij bereid is zekerheid te stellen voor de verplichtingen van de werkgever en de taken van de eigenrisicodrager overneemt als deze niet voldoet aan zijn verplichtingen.

Artsenverklaring

Een werkgever die eigenrisicodragerschap voor de Ziektewet aanvraagt, moet een afschrift meezenden, waarin de afspraken staan over de verzuimbegeleiding van werknemers die ziek uit dienst gaan en in de Ziektewet belanden. Dit afschrift staat bekend onder de naam 'artikel 29-verklaring', verwijzend naar de begeleiding van ex-werknemers die recht hebben op een uitkering volgens artikel 29, tweede lid onder a, b en c van de Ziektewet. In de praktijk wordt ook vaak de term 'artsenverklaring' gebruikt.

Ook voor een aanvraag tot beëindiging van eigenrisicodragerschap per 1 januari of 1 juli van enig jaar moet een werkgever bij de belastingdienst zijn. Bij deze aanvraag geldt eveneens een ontvangsttermijn bij de belastingdienst van uiterlijk dertien weken voor de beoogde beëindigingsdatum. Er zijn nog andere wijzen waarop eigenrisicodragerschap kan eindigen. Zo kan de verzekeraar of bank een garantie intrekken die voor WGA-eigenrisicodragerschap is geleverd. Dit gebeurt onder andere als een werkgever zijn eigenrisicodragersverzekering opzegt. Per de datum van intrekking van de garantieverklaring eindigt dan het eigenrisicodragerschap, tenzij er een nieuwe garantie is overgelegd, bijvoorbeeld van een nieuwe verzekeringsmaatschappij.

Bij de Ziektewet moet een werkgever zelf uit zijn stoel komen als een artsverklaring niet meer geldig is, bijvoorbeeld omdat een contract met een bedrijfsarts is opgezegd. Of als het samenwerkingscontract met de uitvoerende ZW-dienstverlener (bijvoorbeeld arbodienst) is opgezegd. Als het UWV, bijvoorbeeld tijdens een audit, erachter komt dat de werkgever niet gemeld heeft dat er geen geldige artsverklaring is, dan kan het een boete opleggen van 455 euro. Wanneer het UWV echter constateert dat de eigenrisicodrager zich helemaal niet meer laat bijstaan door een arbodienst, dan kan het de belastingdienst verzoeken de werkgever een beëindigingsbeschikking te zenden.

Antiduiventilregeling

Werkgevers kunnen dus tweemaal per jaar kiezen voor start of eindiging van eigenrisicodragerschap. Om te voorkomen dat werkgevers door financieelstrategische keuzes veelvuldig wisselen tussen de publieke en private verzekering, is een antiduiventilregeling in de wet opgenomen (Wfsv art. 40 lid 4). Deze regeling houdt in dat een werkgever pas toestemming krijgt om eigenrisicodrager te worden als er een termijn van drie jaar is verstrekennadat een vorige periode van eigenrisicodragerschap is ge- of beëindigd. Tot nu toe is hiervan echter geen sprake als eigenrisicodragerschap eindigt omdat de werkgever zijn eigenrisicodragersverzekering opzegt en de garantieverklaring wordt ingetrokken. Een werkgever kan in deze situatie per de eerstvolgende mogelijkheid weer eigenrisicodrager voor de WGA worden. Minister Asscher van Sociale Zaken & Werkgelegenheid wil dit wijzigen met het Wetsvoorstel Verbetering hybride markt WGA. Als deze wet wordt aangenomen, dan volgt er pas weer toestemming om eigenrisicodrager te worden als de publieke verzekering minimaal drie jaar heeft geduurd, ongeacht hoe de terugkeer tot stand is gekomen. In het wetsvoorstel is over deze wijziging geen overgangsbepaling opgenomen. Dat betekent dat op het moment van inwerkingtreden er aan geen enkele werkgever toestemming wordt gegeven voor uittreden gedurende drie jaren nadat een eerdere periode van ERD is be- of geëindigd. Als een werkgever dus per 2017 eigenrisicodrager wil worden en een vorige periode van eigenrisicodrageren is na 2014 beëindigd of geëindigd, dan zal er geen toestemming worden verleend. Het wetsvoorstel is momenteel in behandeling bij de Eerste Kamer.

Extra aandacht nodig bij nieuw loonheffingnummer

Startende werkgever

Een startende werkgever vraagt Ziektewet- en/of WGA-eigenrisicodragerschap aan op het moment dat hij een loonheffingnummer aanvraagt in verband met het in dienst nemen van een of meerdere werknemers. Samen met het formulier 'Melding Loonheffingen Aanmelding Werkgever' moet hij het formulier 'Aanvraag of beëindiging Eigenrisicodragerschap voor de WGA' verzenden naar de belastingdienst te Heerlen. Beide formulieren zijn te vinden op de website van de belastingdienst.

Een startende werkgever kan ook eigenrisicodragers voor de Ziektewet worden met ingang van het moment dat hij werknemers in dienst neemt. Bij de aanvraag van het loonheffingnummer moet dan de artikel 29-verklaring worden meegestuurd. Voor zowel de aanvraag eigenrisicodragen WGA als Ziektewet geldt dus dat de aanvraag compleet moet worden ingestuurd op het moment dat er personeel in dienst treedt en niet pas nadat er een loonheffingnummer is afgegeven. Als een werkgever niet meteen bij de indiensttreding van de eerste werknemer(s) eigenrisicodragerschap aanvraagt, dan is er per de eerstvolgende juli of januari pas de mogelijkheid om alsnog eigenrisicodragers te worden.

Bij een wijziging van rechtsvorm van een bedrijf of andere wijzigingen waardoor een nieuw loonheffingnummer wordt aangevraagd, is extra aandacht nodig voor eigenrisicodragers. Bij de aanvraag van een nieuw loonheffingnummer, zal meteen weer eigenrisicodragerschap moeten worden aangevraagd. Gebeurt dit niet, dan is de werkgever automatisch publiek verzekerd en kan deze pas per de eerstvolgende januari of juli weer eigenrisicodragers worden. Hierbij speelt niet dat er sprake is van het minimaal drie jaar UWV-verzekerd moeten zijn, omdat er geen sprake is van terugkeren. Er is immers een nieuw loonheffingnummer afgegeven.

In wetsvoorstel verbetering hybride WGA-markt geen overgangsbepaling opgenomen

Onvolledige aanvraag

Het komt in de praktijk nogal eens voor dat wel het aanvraagformulier voor eigenrisicodragen wordt ingestuurd, maar dat een garantie, of de artikel 29-verklaring bij de aanvraag ontbreekt. De belastingdienst stuurt de werkgever in zo'n geval een ontvangstbevestiging van de aanvraag en geeft aan welke gegevens ontbreken en binnen welke termijn aangeleverd moeten worden. Deze handelswijze vloeit voort uit de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb art 4:5 lid 2). In de Awb staat niet vermeld hoe lang de termijn moet zijn die de belastingdienst stelt voor completering van de aanvraag. Het moet gaan om een redelijke termijn en 'redelijk' betekent volgens jurisprudentie (ECLI:NL:CRVB:2008:BG1395) dat de termijn dusdanig moet zijn, dat de aanvrager redelijkerwijs in staat moet zijn de aanvraag aan te vullen. De hersteltermijn moet zijn afgestemd op de aard en de omvang van de gevraagde

gegevens. In de praktijk betekent dit momenteel dat de belastingdienst een aanvrager vijf weken de tijd geeft om de aanvraag compleet te maken.

De Awb stelt dat een bestuursorgaan zoals de belastingdienst een beschikking moet afgeven binnen acht weken. Is een aanvraag onvolledig en geeft de belastingdienst een hersteltermijn, dan wordt de termijn waarbinnen op de aanvraag beslist moet worden geschorst (Awb art 4:15 lid onder a).

Lopende WGA-verzekering

Er zijn veel werkgevers die momenteel voor de WGA eigenrisicodrager zijn. Zij zijn dit voor WGA-vast en per 1 januari 2017 komt daar het risico van WGA-flex bij. Als een werkgever eigenrisicodrager wil blijven, dan moet de (verzekering met) garantieverklaring worden uitgebreid met dekking voor het WGA-flexrisico. De nieuwe garantieverklaring moet tijdig worden gestuurd naar de belastingdienst. Tijdig is in dit geval vóór 1 oktober 2016, de datum die ook geldt bij aanvraag van eigenrisicodragerschap. Eind april heeft de minister echter laten weten dat hij samen met het UWV en de belastingdienst onderzoekt of het mogelijk is om deze aanlevering uit te stellen voor werkgevers die al eigenrisicodrager zijn. Zij zouden de garantie pas moeten aanleveren voor 31 december 2106. Het is een voornemen en nog geen feit, maar als het zo geregeld kan worden laat de minister dit opnemen in de Verzamelwet SZW.

U leest: een boel termijnen. En als de werkgever dan eindelijk eigenrisicodrager is, houdt het met de termijnen nog niet op. Een werkgever die eigenrisicodrager wordt, wordt een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Daardoor krijgt de werkgever met de beslissingen die hij neemt als eigenrisicodrager ook te maken met de termijnen vanuit de Awb.

J. Vluggen